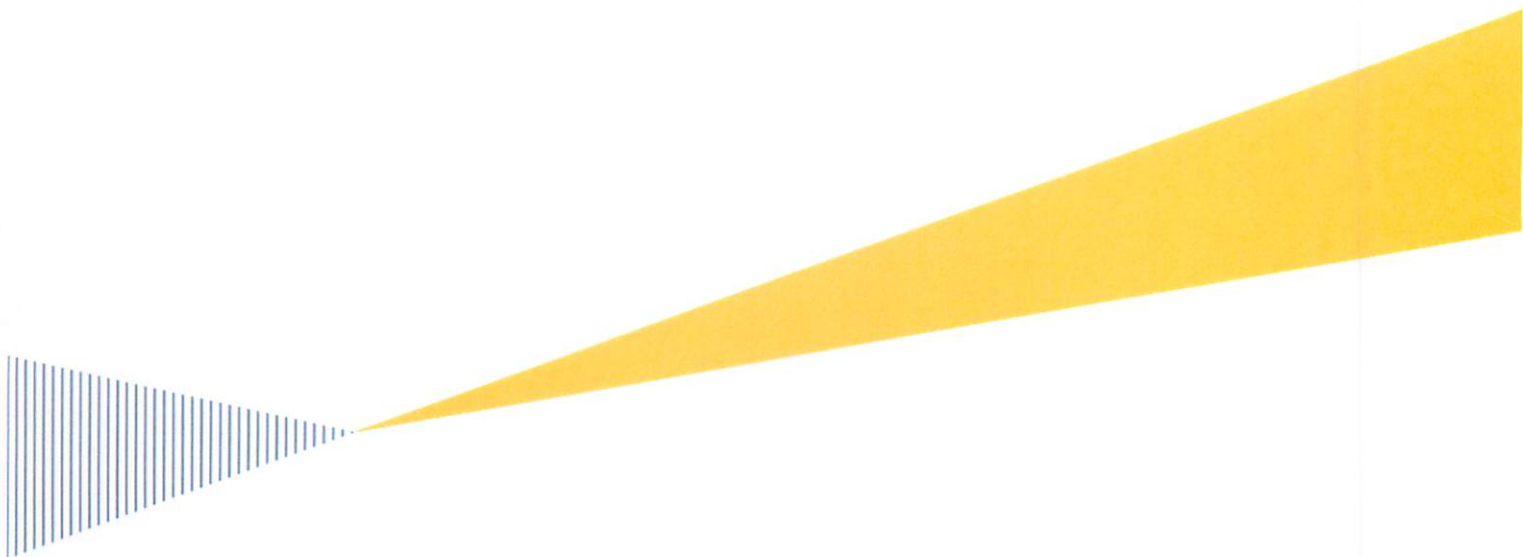

Det Obelske Familiefond

Kastetvej 2, 9000 Aalborg

CVR-nr. 31 86 95 28

Årsrapport 2016

Indhold

Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	5
Oplysninger om fondet	5
Koncernoversigt	6
Hoved- og nøgletal	7
Beretning	8
Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december	22
Anvendt regnskabspraksis	22
Fondets årsregnskab 1. januar - 31. december	30
Resultatopgørelse	30
Balance	31
Egenkapitalopgørelse	33
Noter	34
Koncernregnskab 1. januar - 31. december	39
Resultatopgørelse	39
Balance	40
Egenkapitalopgørelse	42
Pengestrømsopgørelse	43
Noter	44

Ledespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 for Det Obelske Familiefond.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og fondets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens og fondets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og fondets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og for koncernens og fondets finansielle stilling.

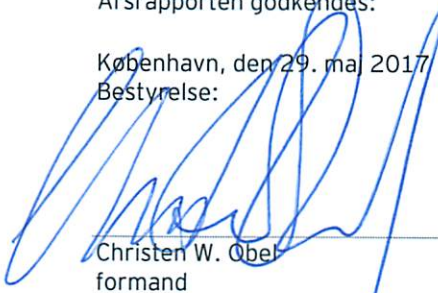
København, den 29. maj 2017
Direktion:

Britta Graae
administrator

Årsrapporten godkendes:

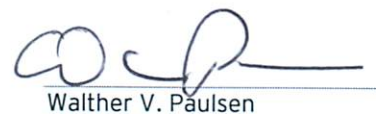
København, den 29. maj 2017
Bestyrelse:

Christen W. Obel
formand

Cristina Lage

Walther V. Paulsen

Christian Th. Kjølbye

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til bestyrelsen i Det Obelske Familiefond

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Det Obelske Familiefond for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter for såvel koncernen som fondet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og fondets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens og fondets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og fondets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller fondet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- ▶ Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og fondets interne kontrol.
- ▶ Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- ▶ Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og fondets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og fondet ikke længere kan fortsætte driften.
- ▶ Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- ▶ Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for koncernen eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aalborg, den 29. maj 2017
ERNST & YOUNG
Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Hans B. Vistisen
statsaut. revisor

Ledelsesberetning

Oplysninger om fondet

Navn	Det Obelske Familiefond
Adresse, postnr., by	Kastetvej 2, 9000 Aalborg
CVR-nr.	31 86 95 28
Stiftet	27. juni 1956
Hjemstedskommune	Aalborg
Regnskabsår	1. januar - 31. december
Hjemmeside	www.obel.com
E-mail	dof@obel.com
Telefon	98 12 73 00
Bestyrelse	Christen W. Obel, formand Cristina Lage Walther V. Paulsen Christian Th. Kjølbye
Direktion	Britta Graae, administrator
Revision	Ernst & Young Godkendt Revisionspartnerselskab Vestre Havnepromenade 1A, 9000 Aalborg

Ledelsesberetning

Koncernoversigt

Det Obelske Familiefond (moder)	
*C.W. Obel A/S	Aalborg
*C.W. Obel Ejendomme A/S	København
*C.W. Obel Projekt A/S	København
*C.W. Obel Bolig A/S	København
*Obel-LFI Ejendomme A/S (ejerandel 50 %)	København
*Semco Maritime Holding A/S	København
*Semco Maritime A/S	Esbjerg
*Semco Maritime Inc.	Houston, USA
*Semco Institute A/S	Esbjerg
*Semco Maritime UK Ltd.	Aberdeen, Storbritannien
*Semco Maritime Namibia Ltd.	Namibia
*Semco Maritime AS	Stavanger, Norge
*Semco Maritime Drift AS	Stavanger, Norge
*Semco Maritime Pty Ltd.	Perth, Australien
*Semco Maritime Middle East Ltd.	Abu Dhabi, UAE
*Semco Maritime Middle East Ltd.	Dubai, UAE
*Seguco S.A.	Guatemala City, Guatemala
*Semco Maritime El Salvador S.A.	San Salvador, El Salvador
*Semco Maritime Pte Ltd.	Singapore
*Semco Maritime Vietnam JSC	Vung Tau City, Vietnam
*Semco Maritime Energy Infrastructure Tanzania Ltd	Tanzania
*Protobase Ltd	Norwich, Storbritannien
*Semco Maritime Panama S.A.	Panama
*Semco Maritime GmbH	Tyskland
*Semco Project Development	Sociedad Anonima de Capital Variable, El Salvador
*Componia de Servicios y Combustion Industrial S.A. (ejerandel 86 %)	Guatemala
*Semco Verwaltungs GmbH (uden aktivitet)	Køln, Tyskland
*Skandinavisk Holding A/S (ejerandel 35 %)	Søborg
*Scandinavian Tobacco Group A/S (ejerandel 33,1 %)	Søborg
*Fritz Hansen A/S	Allerød
*Tivoli (ejerandel 32 %)	København
*Danfoss-Semco A/S (ejerandel 40 %)	Odense
*DMP Partners A/S (ejerandel 38 %)	Borbjerg
*Minkpapier A/S (direkte og indirekte ejerandel 38 %)	Borbjerg
*Obelhus A/S	København

Ledelsesberetning

Hoved- og nøgletal

mio. kr.	2016	2015	2014	2013	2012
Hovedtal for Det Obelske Familie- Fond					
Resultat af ordinær primær drift	-13,9	-12,2	-11,3	-13,8	-10,8
Resultat af finansielle poster, netto	260,5	264,5	272,6	276,0	279,2
Årets resultat	246,7	252,3	263,6	260,3	268,5
Årets legatydelser	368,0	304,9	371,0	294,9	379,4
Aktiver i alt	2.301,1	2.354,7	2.437,4	2.490,5	2.529,6
Egenkapital	1.894,7	2.016,1	2.068,6	2.175,9	2.210,5
Hovedtal for Det Obelske Familie- fond-koncernen					
Nettoomsætning ekskl. lejeindtægter	1.598,5	1.744,1	2.268,5	2.297,9	2.437,9
Resultat af ordinær primær drift	96,1	230,4	185,6	257,3	309,8
Resultat af finansielle poster, netto	171,4	-84,3	10,1	-48,1	27,0
Årets resultat	564,0	266,6	275,1	282,3	289,9
Aktiver i alt	8.960,4	8.792,8	8.646,3	8.466,5	8.670,2
Koncernens egenkapital	4.284,8	4.158,0	4.010,1	4.326,6	4.233,0
Nøgletal for Det Obelske Familie- fond-koncernen					
Egenkapitalandel (soliditet)	47,8	47,3 %	46,4 %	51,1 %	48,8 %
Egenkapitalforrentning	13,4 %	6,5 %	6,6 %	6,6 %	6,7 %
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæf- tignede	1.266	1.548	1.852	1.666	1.707

Nøgletallene er beregnet i overensstemmelse med Finansforeningens "Anbefalinger og Nøgletal 2015". Der henvises til definitioner og begreber under anvendt regnskabspraksis.

Ledelsesberetning

Beretning

Fondet

Det Obelske Familiefond er et erhvervsdrivende familiefond, etableret i 1956, som ifølge sin fundats har tre formål:

- at besidde og administrere sin aktiebeholdning i C.W. Obel A/S og derved medvirke til, at dette selskab stedse tilsikres den bedst mulige udvikling i økonomisk og kommerciel ledelse, og derved tillige sikre, at selskabet til enhver tid har den bedst mulige ledelse
- at yde støtte til slægtninge af fabrikant C.W. Obel
- at yde støtte til alment velgørende eller på anden måde almennyttige formål.

Fondet forventer at kunne uddele mellem 110 og 130 mio. kr. pr. året til alment velgørende formål.

Det Obelske Familiefond er i henhold til lov om erhvervsdrivende fonde fond for C.W. Obel A/S og ejendomsselskabet Obelhus A/S. Via sine dattervirksomheder havde Det Obelske Familiefond-koncernen i alt 1.266 fuldtidsbeskæftigede i 2016 og opnåede en omsætning på 1.598,5 mio. kr.

Koncernens hovedaktiviteter

C.W. Obel A/S er et investeringsselskab, som har interesser i Skandinavisk Holding A/S og andre industriselskaber samt i erhvervsjendomme.

Skandinavisk Holding A/S består af de tre underkoncerner Scandinavian Tobacco Group A/S (33,1 %), Fritz Hansen A/S (100 %) samt Tivoli (32 %). C.W. Obel A/S ejer 35 % af Skandinavisk Holding A/S.

C.W. Obel A/S' ejendomsinvesteringer ligger i den 100 %-ejede dattervirksomhed C.W. Obel Ejendomme A/S. C.W. Obel Ejendomme A/S investerer i ejendomme i København, Aalborg og Aarhus og tilbyder kvalitetsejendomme med høj arkitektonisk kvalitet på gode beliggenheder med optimal infrastruktur. C.W. Obel Ejendomme A/S investerer i samarbejde med Lundbeckfond Invest A/S via den associerede virksomhed Obel-LFI Ejendomme A/S i større ejendomskomplekser i København.

Inden for investeringsområdet kapitalinteresser i danske industriselskaber ligger selskaberne Semco Maritime A/S, Danfoss-Semco A/S, Minkpapir A/S og CMC Biologics Sarl.

Semco Maritime A/S er en entreprenør- og ingeniørvirksomhed, der arbejder internationalt i energisektoren, både offshore og onshore. De væsentligste kundegrupper er operatør- og rigsselskaber inden for den nationale og internationale offshore-industri. Koncernen er også leverandør af nøglefærdige løsninger inden for diesel- og vindenergianlæg samt elektriske transmissionssystemer og transformerstationer.

Danfoss-Semco A/S' kerneforretning ligger inden for udvikling, produktion og salg af brandbekæmpelsesudstyr.

Minkpapir A/S' hovedaktivitet er fremstilling og handel med forbrugsvarer og produktionsudstyr til minkbranchen samt til industrien.

CMC Biologics A/S' kerneforretning er kontraktproduktion af biologisk medicin for biotek- og farmavirksomheder.

Ledelsesberetning

Beretning

Det Obelske Familiefond

Efter § 11, stk. d, i fondets fundats skal Det Obelske Familiefond yde støtte til alment velgørende eller på anden måde almennyttige formål.

Denne brede formulering af fondets almene støtteopgaver har fondets bestyrelse udmøntet i en faglig uddelingsprofil med tre faglige hovedområder foruden et historisk betinget støttefokus på Nordjylland.

De tre faglige støtteområder er:

- ▶ Forskning
- ▶ Sociale formål
- ▶ Kunst.

Det Obelske Familiefond har som målsætning at uddele 110 til 130 mio. kr. pr. år til alment velgørende formål.

Fondets strategi for uddeling af støtte på de valgte støtteområder er revideret i 2015. Fondets samlede vision og strategi kan læses her:

<http://obel.com/om-fondet/vision-og-strategi>.

Særlige aktiviteter 2016

Inspirationsdag

I oktober 2016 afholdt Det Obelske Familiefond for sjette gang den årlige inspirationsdag, hvor venner, fondskolleger og samarbejdspartnere var inviteret til at høre om fondets arbejde og blive præsenteret for konkrete projekter.

Arrangementet blev denne gang afholdt i Mogens Dahl Koncertsal i København og bød på oplæg fra fondets tre indsatsområder.

Fra forskningsverdenen var der to oplæg om behandling af livstruende sygdomme ved henholdsvis medstifter af OvaCure, Henriette Svarre Nielsen, som fortalte om ovariecancer og personlig immunterapi, samt ved professor Sakari Kaupinnen, der fortalte om sin forskning i RNA-medicin.

På det sociale område var tre oplæg. Ét om hospitalsklovne i børnepsykiatrien ved artistisk leder hos Danske Hospitalsklovne, Ewan Mackinnon. Ét om etableringen af brancheorganisationen Rådgivnings-Danmark, som skal sikre kvaliteten i danske rådgivningstilbud, ved bestyrelsesmedlem Mads Roke og formand Jeppe Toft. Og endelig var der et oplæg fra en af vores internationale indsatser på det sociale område i regi af UNICEF, hvor generalsekretær Steen M. Andersen og partnership manager Thomas Madsen fortalte om arbejdet med resocialisering af frivogne børnesoldater i Sydsudan.

På kunstområdet var der to gange kombineret oplæg og musikalsk optræden, dels ved Goldschmidts Musikakademi og dels ved Den Danske Strygekvartet.

Inspirationsdagen blev faciliteret af tv-vært og journalist Cecilie Frøkjær.

Der deltog omkring 120 gæster i arrangementet.

Debatarrangementer om effektmåling af kunst og kultur

I foråret 2016 inviterede Det Obelske Familiefond i samarbejde med Bikubenfonden til et totrins debatarrangement om værdisætning og effektmåling af kunst- og kulturprojekter.

Ledelsesberetning

Beretning

Debatarrangementet den 10. maj 2016 i Politikens Hus var åbent for offentligheden og handlede om problemstillingen generelt. Her diskuterede teaterinstruktør Christian Lollike, museumsdirektør for Kunsten i Aalborg og formand for Statens Kunstfond Gitte Ørskou, musiker Simon Kvamm og lektor, ph.d. ved CBS Trine Bille, hvad kunsten betyder for os som mennesker og samfund. Kan man lave effektmåling på kulturområdet? Hvordan dokumenterer man kvaliteten af kunsten? Eller kan og skal kunst måles på en helt anden skala? Debatten modereredes af Politikens kronikredaktør Christoffer Emil Bruun, mens kulturminister Bertel Haarder afrundede dagens debat, som havde ca. 150 tilhørere.

Arrangementet den 17. maj 2016 i Fondenes Hus var for særligt udvalgte organisationer og institutioner med en deltagereskare på omkring 80 branchefolk, og her var fokus på at forbedre praksis i arbejdet mellem fonde og modtagerorganisationer. Der var oplæg på skift og efterfølgende paneldebat med direktør for Louisiana Museum of Modern Art Poul Erik Tøjner, lektor, ph.d. ved CBS Trine Bille og kulturforsker, forfatter og radiovært Torben Sangild. Ind imellem oplæggene var der rundborde diskussioner i salen, og Politikens kronikredaktør Christoffer Emil Bruun var også i denne omgang facilitator.

Direktørskifte

Direktør for Det Obelske Familiefond siden 2010, Søren Bojer Nielsen, opsagde i august 2016 sin stilling for at søge nye udfordringer. Det Obelske Familiefond har ved udgangen af 2016 ansat Michael Bjørn Nellemann som ny direktør med tiltrædelse 1. maj 2017. Michael Bjørn Nellemann kommer fra stillingen som direktør for Nivaagaard Malerisamling.

Almennyttige uddelinger i 2016

Det Obelske Familiefond uddelte 240,3 mio. kr. i 2016 til alment velgørende formål. For de alment velgørende uddelinger har bestyrelsen for Det Obelske Familiefond besluttet en national uddelingsstrategi, som hviler på tre faglige ben:

- ▶ Forskning
- ▶ Sociale formål
- ▶ Kunst.

Desuden støtter fondet aktiviteter bredt i Nordjylland, herunder særligt forskning og uddannelse ved Aalborg Universitet, Aalborg Universitetshospital og andre videregående uddannelsesinstitutioner i Nordjylland. Fondet støtter under fokusområdet "Sociale formål" endvidere enkelte internationale formål.

Det Obelske Familiefond modtog 904 ansøgninger i 2016 om alment velgørende støtte. Der blev givet 239 støttetilsagn, hvilket svarer til en tilsagnsprocent på 26,4 %.

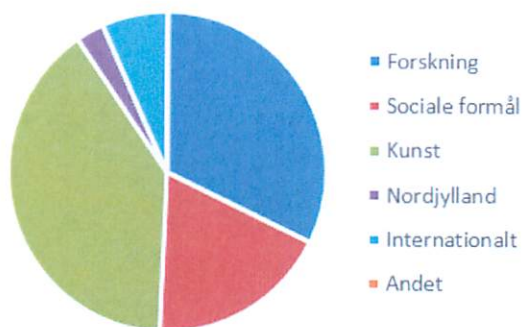
I hovedtal var Det Obelske Familiefonds uddelinger i 2016 fordelt således:

mio. kr.	2016	2015	2014	2013
Fordeling på fagområder				
Forskning	77,4	65,6	52,0	76,7
Sociale formål	44,4	56,0	36,7	40,2
Kunst	95,6	30,6	47,2	42,2
Nordjylland	6,9	4,9	10,3	-
Internationale formål	16,2	17,7	9,2	-
Andet	0,0	0,0	100,3	0,4
Tilbageførte bevillinger	-0,2	0,0	-17,9	-1,2
	240,3	174,8	237,8	158,3

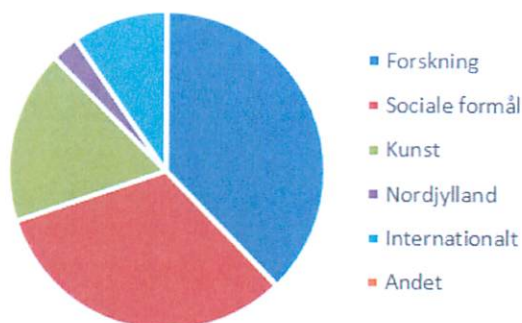
Ledelsesberetning

Beretning

Fordeling på områder 2016

Fordeling på områder 2015

Almennyttige uddelinger i 2016 på 1 mio. kr. og derover:

Forskning

Aalborg Universitet, 1,8 mio. kr.

Indkøb af konfokalt laserscanning-mikroskop til institut for kemi- og biovidenskab.

Aalborg Universitet, 5,7 mio. kr.

Kortlægning af vidensspredning og samfundsmæssig effekt af humanistisk forskning.

Aalborg Universitet, 2,5 mio. kr.

Forsøgsanlæg til bæredygtig udnyttelse af kulstofressourcen i CO₂ til gasformige og flydende brændstoffer.

Aalborg Universitet, 12,7 mio. kr.

Femårigt forskningsprojekt om sorgens kultur.

Aalborg Universitet, 25,0 mio. kr.

Etablering af inkubatormiljø, som skal øge antallet af iværksættervirksomheder markant.

Aalborg Universitet, 2,7 mio. kr.

Oprettelse af gæsteforskerprogram ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet.

Ledelsesberetning

Beretning

Aalborg Universitetshospital, 4,9 mio. kr.

Forskning i overdødelighed af åreforkalkning hos patienter med skizofreni.

Aalborg Universitetshospital, 2,8 mio. kr.

Belysning af behandlingskvaliteten for depressive og skizofrene via patienternes egen rapportering.

Aalborg Universitetshospital, 5,6 mio. kr.

Etablering af forskningscenter for tidlig opsporing af akut og kronisk livstruende lungesygdom.

Aalborg Universitetshospital, 2,0 mio. kr.

Forskning i og forbedring af behandlingen af mellemørebetændelse.

Aalborg Universitetshospital, 4,4 mio. kr.

Opbygning af Sansegenetisk Forsknings- og Videntcenter.

Region Sjælland, 1,3 mio. kr.

Musikterapeutisk behandling af flygtninge med posttraumatisk stressyndrom (PTSD).

SPIRE17, 1,0 mio. kr.

Etablering af netværk med det formål at bidrage med løsninger på FN's 17 verdensmål med talentudvikling og bæredygtighed som omdrejningspunkt.

Sociale formål

Aktiv Etablering, 1,6 mio. kr.

Fortsættelse af projekt om at sikre sundhed og trivsel blandt beboere i et boligsocialt område.

BISTAD, 1,4 mio. kr.

Støtte til socioøkonomisk initiativ, hvor udsatte borgere sammen med frivillige producerer byhonning.

Center for Seksuelle Overgreb, 2,6 mio. kr.

Etablering af tilbud om længerevarende psykologbehandling til ofre for seksuelle overgreb.

Dansk Flygtningehjælp, 4,3 mio. kr.

Etablering af selvhjælpsgrupper for flygtningebørn i regi af initiativet MindSpring.

Det Kgl. Vajsenhus, 1,5 mio. kr.

Støtte til transformation og udvikling af Det Kgl. Vajsenhus.

Justitia, 3,0 mio. kr.

Projekt til styrkelse af socialt udsattes retssikkerhed.

Kaffe Fair, 4,9 mio. kr.

Udvidelse af Kaffe Fair med ny afdeling til uddannelsesafklaring for unge psykisk sårbare.

Ledelsesberetning

Beretning

KFUK's Sociale Arbejde/Reden, 1,3 mio. kr.

Etablering af krisecenter for udenlandske kvinder i prostitution samt ofre for prostitutionsrelateret vold.

Kvindecenterfonden Dannerhuset, 3,0 mio. kr.

Uddannelse af ikke-vestlige kvinder i deres rettigheder i forbindelse med vold.

Landsforeningen Talentspejderne, 2,1 mio. kr.

Udbredelse af mentorprogram for skoletrætte og sårbare elever til hele landet.

LGBT Danmark, 2,0 mio. kr.

Reduktion af social udsathed og diskriminering af LGBT-personer på arbejdsmarkedet.

Red Barnet, 1,0 mio. kr.

Udvikling af model for samspil mellem civilsamfund, kommuner og erhvervsliv på børneområdet.

Retrospect Film og Tv, 1,4 mio. kr.

Udvikling af filmbaseret interaktivt læringsredskab til børn med autisme.

RådgivningsDanmark, 2,1 mio. kr.

Etablering af branchefællesskab for rådgivningstjenester til kvalitetssikring af rådgivningen.

Socialt Udviklingscenter SUS, 1,8 mio. kr.

Projekt "Til gavn for barnet", som skal inddrage faderen tidligere i barnets liv i udsatte familier.

The Back To Life Project, 1,4 mio. kr.

Rehabiliteringsinitiativ for fysisk skadede mennesker.

Internationale uddelinger:

UBUMI Prisons Initiative, 6,9 mio. kr.

Indsats for alvorligt syge og børn af indsatte i Zambiske fængsler.

SOS Børnebyerne, 5,0 mio. kr.

Udvikling og implementering af psykosociale metoder i arbejdet med sårbare børn i Rwanda.

Læger uden Grænser, 2,0 mio. kr.

Støtte til forbedring af forholdene for psykisk syge indsatte i Zimbabwiske fængsler.

Mellempfolkeligt Samvirke, 1,7 mio. kr.

Understøttelse af udvikling af LGBT-netværk i Kenya, Uganda og Nigeria.

Maternity Foundation, 3,0 mio. kr.

Driftsstøtte til initiativ for nedbringelse af mødre- og spædbørnsdødelighed i udviklingslandene.

Ledelsesberetning

Beretning

Kunst

Cloud City, 50 mio. kr.

Opførelse af 30 meter høj Saraceno-skulptur i forbindelse med "Spritzen" i Aalborg.

Copenhagen Opera Festival, 1,5 mio. kr.

Treårig støtte til afholdelse af Copenhagen Opera Festival.

CPH:DOX, 1,0 mio. kr.

Støtte til talentudviklingsplatformen CPH:LAB.

Det Kgl. Teater, 6,0 mio. kr.

Støtte til teatrets outreach-program for at nå befolkningsgrupper, som ikke har kontakt med teatret.

Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017, 5,0 mio. kr.

Støtte til Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017's samtidskunstprogram.

Fonden Den Nye Maltfabrik, 3,0 mio. kr.

Udvikling af Maltfabrikken i Ebeltoft fra 1861 til et hus for kultur, kunst og kreativitet.

HEART - Herning Museum of Contemporary Art, 1,0 mio. kr.

Støtte til udstillingsrække i forbindelse med Socle du Monde Biennale 2017.

Kunsthall Charlottetborg, 1,5 mio. kr.

Treårig støtte til nyudvikling af udstillingskoncept, strategiske samarbejder og øget formidling.

Københavns Drengeskole, 1,5 mio. kr.

Treårig støtte af korets talentudvikling og øvrige aktiviteter.

KØS Museum for Kunst i Det Offentlige Rum, 2,0 mio. kr.

Debat- og udstillingsprojekt om helbredende udsmykning på hospitaler.

Metroselskabet I/S, 8,5 mio. kr.

Udsmykning af Danmarks første metrokunstlinje.

Musikkens Hus, 3,6 mio. kr.

Treårig støtte til koncertaktiviteter i huset.

Statens Museum for Kunst, 4,5 mio. kr.

Udvikling af nyt udstillingsformat for samtidskunst.

Nordjylland

Aalborg Kommune, 2,0 mio. kr.

Tillægsbevilling til etablering af Vestre Fjordpark.

Ledelsesberetning

Beretning

Nordsøens Oceanarium, 1,1 mio. kr.

Etablering af museet og forskningsenheden Hvalforskerhytten.

Skipper Clement Skolen, 2,0 mio. kr.

Etablering af biologilaboratorium.

Trekanten - bibliotek og kulturhus, 1,0 mio. kr.

Etablering af "FabLab 9220" som et kreativt værksted i kulturhuset for børn og voksne.

Nøgletal

Fondets væsentligste hoved- og nøgletal for de alment velgørende uddelinger de seneste fire år kan specificeres således:

t.kr.	2016	2015	2014	2013
Indtægt	260.561	265.015	272.861	276.438
Egenkapital	1.894.684	2.016.060	2.068.584	2.175.933
Administrationsomkostninger	13.585	11.778	10.882	12.704
Medarbejdere, stk.	6	6	6	6
Antal ansøgninger, stk.	904	982	1.060	1.104
Antal tilsagn, stk.	239	194	244	181
Antal afslag, stk.	665	788	816	923
Tilsagnsprocent	26,4	19,8	23,0	16,4
Afslagsprocent	73,6	80,2	77,0	83,6
Almennyttige uddelinger	240,3	174.882	237.795	158.334

Samfundsansvar

Det Obelske Familiefond betragter samfundsansvar som en helt naturlig del af en alment velgørende fonds arbejde. Men for fondet isoleret har en egentlig CSR-politik ikke samme relevans - samfundsansvaret er en uadskillelig del af visionen, strategien og det daglige virke.

Fondets daglige arbejde foregår med fuld åbenhed. Alle fondets almene uddelinger offentliggøres på fondets hjemmeside www.obel.com, ligesom der på siden er adgang til fondets årsregnskab og andre oplysninger om fondets arbejde med Good Governance.

Ledelsens kønsmæssige sammensætning

Det Obelske Familiefonds bestyrelse består ved udgangen af 2016 af tre mænd og en kvinde. Mens den fagkyndige fordeling af bestyrelsens medlemmer er nøje beskrevet i fondets fundats, er den kønsmæssige fordeling ikke nævnt. Det er fondets politik, at både den faglige tyngde og den kønsmæssige balance i fondets bestyrelse skal være tilfredsstillende. Det er således målet, at der fortsat skal være mindst et kvindeligt medlem af bestyrelsen i Det Obelske Familiefond.

Det Obelske Familiefond har mindre end 50 medarbejdere og har vurderet, at det ikke er relevant at udarbejde en politik for den kønsmæssige sammensætning af fondets øvrige ledelse, jf. selskabslovens § 139a, stk. 6.

Ledelsesberetning

Beretning

God fondsledelse

Under hensyntagen til årsregnskabslovens § 77 a om god fondsledelse redegøres herunder for fondets praksis:

Åbenhed og kommunikation

Det Obelske Familiefond følger anbefaling om, at bestyrelsen vedtager retningslinjer for ekstern kommunikation, herunder hvem, der kan og skal udtale sig til offentligheden på det erhvervsdrivende fonds vegne, og om hvilke forhold. Retningslinjerne imødekommer behovet for åbenhed og interessenternes behov og mulighed for at opnå relevant opdateret information om fondets forhold.

Alle pressehenvendelser eller henvendelser vedrørende offentlige udtalelser foregår til fondets kommunikationschef. Der tages fra sag til sag stilling til, hvorvidt bestyrelsesformand, direktør eller en tredje udtaler sig.

Bestyrelsens opgaver og ansvar

Overordnede opgaver og ansvar

Bestyrelsen tager løbende - og som minimum hvert andet år - stilling til strategi og uddelingspolitik.

Formanden og næstformanden for bestyrelsen

Det Obelske Familiefond følger anbefaling om, at bestyrelsesformanden organiserer, indkalder og leder bestyrelsesmøderne med henblik på at sikre et effektivt bestyrelsesarbejde og skabe de bedst mulige forudsætninger for bestyrelsesmedlemmernes arbejde enkeltvis og samlet.

Det Obelske Familiefond følger anbefaling om, at hvis bestyrelsen - ud over formandshvervet - undtagelsesvis anmoder bestyrelsesformanden om at udføre særlige driftsopgaver for den erhvervsdrivende fond, bør der foreligge en bestyrelsesbeslutning, der sikrer, at bestyrelsen bevarer den uafhængige overordnede ledelse og kontrolfunktion. Der bør sikres en forsvarlig arbejdsdeling mellem formanden, næstformanden, den øvrige bestyrelse og en eventuel direktion.

Bestyrelsens sammensætning og organisering

Det Obelske Familiefond følger anbefaling om, at bestyrelsen løbende vurderer og fastlægger, hvilke kompetencer bestyrelsen skal råde over for bedst muligt at kunne udføre de opgaver, der påhviler bestyrelsen.

Det Obelske Familiefond følger anbefaling om, at bestyrelsen med respekt af en eventuel udpegningsret i vedtægten sikrer en struktureret, grundig og gennemskuelig proces for udvælgelse og indstilling af kandidater til bestyrelsen.

Det Obelske Familiefond følger anbefaling om, at bestyrelsesmedlemmer udpeges på baggrund af deres personlige egenskaber og kompetencer under hensyn til bestyrelsens samlede kompetencer, samt at der ved sammensætning og indstilling af nye bestyrelsesmedlemmer tages hensyn til behovet for fornyelse - sammenholdt med behovet for kontinuitet - og til behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. erhvervs- og uddelingserfaring, alder og køn.

Ledelsesberetning

Beretning

Det Obelske Familiefond følger anbefaling om, at der på fondets hjemmeside (<http://obel.com/om-fondet/bestyrelsen>) redegøres for sammensætningen af bestyrelsen, herunder for mangfoldighed, samt at der gives følgende oplysninger om hvert af bestyrelsens medlemmer:

- ▶ den pågældendes navn og stilling,
- ▶ den pågældendes alder og køn,
- ▶ dato for indtræden i bestyrelsen, hvorvidt genvalg af medlemmet har fundet sted, og udløb af den aktuelle valgperiode,
- ▶ medlemmets eventuelle særlige kompetencer,
- ▶ den pågældendes øvrige ledelseshverv, herunder poster i direktioner, bestyrelser og tilsynsråd, inkl. ledelsesudvalg, i danske og udenlandske fonde, virksomheder, institutioner samt krævende organisationsopgaver,
- ▶ hvilke medlemmer, der er udpeget af myndigheder/tilskudsyder m.v., og
- ▶ om medlemmet anses for uafhængigt.

Det Obelske Familiefond følger anbefaling om, at flertallet af bestyrelsesmedlemmerne i den erhvervsdrivende fond ikke samtidig er medlemmer af bestyrelsen eller direktionen i fondets dattervirksomhed(-er), medmindre der er tale om et helejet egentligt holdingselskab.

Uafhængighed

Det Obelske Familiefond følger anbefaling om, at en passende del af bestyrelsens medlemmer er uafhængige.

Et bestyrelsesmedlem anses i denne sammenhæng ikke for uafhængigt, hvis den pågældende:

- ▶ er, eller inden for de seneste tre år har været, medlem af direktionen eller ledende medarbejder i fondet, en væsentlig dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fondet,
- ▶ inden for de seneste fem år har modtaget større vederlag, herunder uddelinger eller andre ydelser, fra fondet/koncernen, en dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fondet i anden egenskab end som medlem af fondets bestyrelse eller direktion,
- ▶ inden for det seneste år har haft en væsentlig forretningsrelation (fx personlig eller indirekte som partner eller ansat, aktionær, kunde, leverandør eller ledelsesmedlem i selskaber med tilsvarende forbindelse) med fondet/koncernen, en dattervirksomhed eller associeret virksomhed til fondet,
- ▶ er, eller inden for de seneste tre år har været, ansat eller partner hos ekstern revisor,
- ▶ har været medlem af fondets bestyrelse eller direktion i mere end 12 år,
- ▶ er i nær familie med eller på anden måde står personer, som ikke betragtes som uafhængige, særligt nær,
- ▶ er stifter eller væsentlig gavegiver, hvis fondet har til formål at yde støtte til dettes familie eller andre, som står dette særligt nær, eller
- ▶ er ledelsesmedlem i en organisation, en anden fond eller lignende, der modtager eller gentagne gange inden for de seneste fem år har modtaget væsentlige donationer fra fondet.

Udpegningsperiode

Det Obelske Familiefond følger anbefaling om, at bestyrelsens medlemmer som minimum udpeges for en periode på to år, og maksimalt for en periode på fire år.

Det Obelske Familiefond følger anbefaling om, at der for medlemmerne af bestyrelsen fastsættes en aldersgrænse, som offentliggøres i ledelsesberetningen eller på fondets hjemmeside.

Ledelsesberetning

Beretning

Evaluering af arbejdet i bestyrelsen og direktionen

Bestyrelsen, formanden og de individuelle medlemmers bidrag og resultater evalueres hvert andet år. Evalueringen af direktionen foregår hvert andet år i forbindelse med evaluering af bestyrelsen.

Ledelsens vederlag

Det Obelske Familiefond følger anbefaling om, at medlemmer af bestyrelsen i erhvervsdrivende fonde aflønnes med et fast vederlag, og at medlemmer af en eventuel direktion aflønnes med et fast vederlag, eventuelt kombineret med bonus, der ikke bør være afhængigt af regnskabsmæssige resultater. Vederlaget bør afspejle det arbejde og ansvar, der følger af hvervet.

Det Obelske Familiefond følger anbefaling om, at der i årsregnskabet gives oplysning om det samlede vederlag, hvert medlem af bestyrelsen og en eventuel direktion modtager fra den erhvervsdrivende fond og fra andre virksomheder i koncernen. Endvidere bør der oplyses om eventuelle andre vederlag som bestyrelsesmedlemmer, bortset fra medarbejderrepræsentanter i bestyrelsen, modtager for varetagelsen af opgaver for fondet, dattervirksomheder af fondet eller tilknyttede virksomheder til fondet.

Der henvises desuden til note 2 og 10 i fondets årsregnskab.

Nærtstående parter

Det Obelske Familiefond benytter Advokatfirmaet Plesner som juridisk partner. Medlem af bestyrelsen i Det Obelske Familiefond Christian Th. Kjølbye er partner i Advokatfirmaet Plesner. I 2016 betalte Det Obelske Familiefond Advokatfirmaet Plesner i alt 581 t.kr. for juridisk bistand.

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold

Koncernen

Årets resultat

Det Obelske Familiefond-koncernen opnåede i 2016 en omsætning på 1.598 mio. kr. mod 1.744 mio. kr. i 2015.

Årets resultat efter skat udgør et overskud på 564 mio. kr. mod 267 mio. kr. i 2015.

Skandinavisk Holding-koncernen realiserede for 2016 et resultat efter skat på 836 mio. kr. mod 307 mio. kr. i 2015. Resultatet er væsentligt påvirket af salget af en del af koncernens aktier i Scandinavian Tobacco Group A/S i forbindelse med børsnoteringen af selskabet i februar 2016. Prisen for de solgte STG-aktier androg 1,8 mia. kr. med en regnskabsmæssig avance på 568 mio. kr. Den 26. februar 2016 blev 1,65 mia. kr. af provenuet som ekstraordinært udbytte udloddet til aktionærene.

CMC Biologics Sarl er primo 2017 blevet købt af Asahi Glass Co Ltd, Japan. C.W. Obel A/S' ejerandel af selskabet er derfor opskrevet til salgsprisen pr. 31. december 2016, hvilket påvirker årets resultat positivt med 194 mio. kr.

For C.W. Obel Ejendomme A/S er driftsresultat før værdireguleringer og finansielle poster for året på 191 mio. kr. mod 185 mio. kr. i 2015. Årets værdiregulering af investeringsejendomme udgør 62 mio. kr. mod 152 mio. kr. i 2015 i værdiregulering og realiseret salgsvance. Årets værdiregulering svarer til 1,3 % af porteføljens værdi ved indgangen til 2016 ekskl. selskabets ejendomme i Aarhus, som blev solgt 31. marts 2016. Ejendommene var opskrevet til salgsværdi ultimo 2015. Værditilvæksten er relateret til forbedring af ejendomsporteføljens udlejning og drift. Aktiviteterne i den associerede virksomhed Obel-LFI Ejendomme A/S, som er et samarbejde med Lundbeckfond Invest A/S, har udviklet sig positivt gennem 2016. Resultat efter skat i C.W. Obel Ejendomme A/S udgør herefter 140 mio. kr. mod 212 mio. kr. i 2015.

Ledelsesberetning

Beretning

I Semco Maritime A/S udgør årets omsætning 1.598 mio. kr. mod 1.744 mio. kr. i 2015, svarende til en tilbagegang på 8,3 %.oliepriserne stabiliserede sig i løbet af 2016 på omkring 50 \$ pr. tønde og steg til 57 \$ pr. tønde ved udgangen af året. Det vedvarende lave prisniveau og usikkerhed om den fremtidige udvikling påvirkede koncernens forretningsområde Oil & Gas i 2016. Koncernens kunder tilpassede forretningsomfanget efter de lave oliepriser på verdensmarkedet, hvilket resulterede i faldende efterspørgsel på en række af koncernens services samt et øget prispres på disse services. Markederne for koncernens forretningsområder Offshore Wind og Renewables udviklede sig positivt i 2016. Resultat efter skat udgør et underskud på 128 mio. kr. mod et underskud på 85 mio. kr. i 2015. Årets resultat har været påvirket af tilpasning af kapaciteten i koncernen til det lavere aktivitetsniveau. Årets resultat er således påvirket af restruktureringsomkostninger på 40 mio. kr. mod 35 mio. kr. i 2015. Restruktureringsomkostningerne består af omkostninger i forbindelse med opsigelse af medarbejdere og lukning af aktiviteter i ind- og udland samt hensatte forpligtelser vedrørende lejemål. Det samlede antal permanente medarbejdere, der blev opsagt i 2016, udgjorde ca. 250 mod ca. 500 i 2015. Semco Maritime A/S har i 2016 fået tilført ny kapital med i alt 190 mio. kr.

I Obelhus A/S udgør årets resultat et overskud på 176 t.kr. mod et overskud på 29 t.kr. i 2015. Årets resultat er på niveau med forventningerne.

Med et samlet resultat efter skat for Det Obelske Familiefond-koncernen på 564 mio. kr. er der opnået en forrentning af egenkapitalen på 13,4 % mod 6,5 % i 2015.

Koncernens samlede aktiver er pr. 31. december 2016 steget med 167 mio. kr. til 8.960 mio. kr. mod 8.793 mio. kr. pr. 31. december 2015.

Investeringer

C.W. Obel Ejendomme A/S har i årets løb foretaget yderligere investeringer i kontormarkedet ved køb af Strandboulevarden 130, København Ø. Obel-LFI Ejendomme A/S fik i 2016 leveret de første to etaper af boligudlejningsprojektet Teglværkskajen. Herudover har Obel-LFI Ejendomme A/S i 2016 købt et byggefelt i Ørestad Syd og påbegyndt opførelsen af endnu en boligudlejningsejendom med i alt 217 lejligheder.

C.W. Obel Ejendomme A/S' ejendomsportefølje er pr. 31. december 2016 værdiansat baseret på afkastkrav mellem 4,5 % og 6,25 %. Den samlede portefølje er værdiansat baseret på et vægtet gennemsnitligt afkastkrav på 5,5 %. Ejendommene i København er værdiansat til en gennemsnitlig kvadratmeterpris på 23.700 kr./m², ejendommene i Aalborg til 11.900/m², og ejendommene i Aarhus er værdiansat til 17.700/m².

Koncernens selskaber har herudover foretaget investeringer i den eksisterende ejendomsportefølje, indretning af lejede lokaler, andet driftsmateriel samt udviklingsomkostninger.

Kapitalberedskab

Koncernen har pr. 31. december 2016 en egenkapital på 4.285 mio. kr. og en soliditetsgrad på 47,8 % sammenholdt med en egenkapital pr. 31. december 2015 på 4.158 mio. kr. og en soliditetsgrad på 47,3 %

Forventninger til 2017

Der er i Skandinavisk Holding A/S udarbejdet en fusionsplan mellem Skandinavisk Holding II A/S (ophørende selskab) og moderselskabet Skandinavisk Holding A/S (fortsættende selskab) med virkning fra 1. januar 2017. Som led i fusionen er det hensigten at udlodde aktierne i Scandinavian Tobacco Group A/S til aktionærerne i Skandinavisk Holding A/S. Udlodningen af aktierne vil ske til markedsværdi, hvilket vil medføre en ikke uvæsentlig regnskabsmæssig opskrivning af aktierne fra indre værdi til børskurs. Opskrivningen vil påvirke resultatet for 2017 væsentligt.

Ledelsesberetning

Beretning

C.W. Obel Ejendomme A/S forventer for 2017 et driftsresultat på niveau med 2016. Driftsresultatet vil blive positivt påvirket af købet af Strandboulevarden 130 ultimo 2016, men dette opvejes af salget af ejendommene i Aarhus pr. 31. marts 2016, som får fuld driftseffekt i 2017. Værditilvæksten på ejendomsporteføljen forventes på niveau med 2016, hvorfor der samlet set forventes et resultat for 2017 på niveau med realiseret i 2016.

Det globale energimarked står fortsat over for store udfordringer, og særligt den traditionelle olie- og gassektor er udfordret. Olieprisen har fra den sidste del af 2016 ligget stabilt omkring 55 \$ pr. tønde, men markedsforventningerne til 2017 er fortsat præget af usikkerhed, meget lav visibilitet og lav investeringsaktivitet. Koncernens forretningsområde Oil & Gas forventes på denne baggrund fortsat påvirket af lav efterspørgsel og hård konkurrence i 2017. Forventningerne til koncernens forretningsområder Offshore Wind og Renewables er fortsat positive, og forretningsområderne forventes at bidrage positivt til koncernens indtjening i 2017. Koncernen vil fortsat tilpasse omkostningerne i det omfang, det er nødvendigt for at sikre konkurrenceevnen og øge indtjeningen i 2017 og fremover.

2016 blev, som følge af salget af CMC Biologics Sarl, et år med et godt afkast på koncernens værdipapirer. Dette forventes at blive noget lavere i 2017.

Det Obelske Familiefond-koncernen forventer på denne baggrund en omsætning på niveau med 2016 og et resultat før skat for 2017, som er højere end for 2016.

Særlige risici

Finansielle risici

Koncernens samlede rentebærende gæld udgøres hovedsagelig af fastforrentede lån hos realkreditinstitutter. Den øvrige del er forrentet med korte variable renter.

Valutarisici

Koncernen er i mindre omfang eksponeret for valutarisici for så vidt angår den løbende drift. Koncernens selskaber fakturerer en del i udenlandsk valuta, mens en væsentlig del af varekøbet sker i lokal valuta. Det er koncernens politik at afdække risici på indregnede finansielle aktiver og forpligtelser i valuta. Afdækningen sker hovedsagelig ved valutaterminforretninger. Der indgås ikke spekulative valutadispositioner.

Kreditrisici

Koncernens kreditrisici knytter sig primært til finansielle aktiver, som er indregnet i balancen. Koncernen har ikke væsentlige kreditrisici vedrørende en enkelt kunde eller samarbejdspartner. Koncernens politik for påtagelse af kreditrisici medfører, at alle større kunder og andre samarbejdspartnere løbende kreditvurderes.

Samfundsansvar

Det Obelske Familiefond opfordrer til en samfundsansvarlig tilgang hos de virksomheder, der er investeret i. Idet Det Obelske Familiefonds aktiviteter primært består i investering i andre virksomheder, er der ikke en samlet politik for samfundsansvar, herunder miljø, klimapåvirkning og menneskerettigheder, for koncernen. I det følgende beskrives tilgangen for de væsentligste aktiviteter i koncernen, Semco Maritime A/S og C.W. Obel Ejendomme A/S. For konkrete beskrivelser af tilgangen til samfundsansvar henvises til de enkelte virksomheder.

Ledelsesberetning

Beretning

CSR, også kaldet for virksomhedens samfundsansvar, dækker over det, Semco Maritime A/S gør for at skåne miljøet, sikre gode arbejdsforhold og ordentlige relationer til omverdenen samt andre frivillige initiativer, som gavner samfundet. Semco Maritime A/S vil drive en forretning, der opfylder vores kunders behov og forventninger, og som vil sikre et langsigtet, bæredygtigt grundlag for ejere og medarbejdere. På Semco Maritime A/S' hjemmeside er offentliggjort en rapport om fremdriften på de forskellige områder <http://publications.semcomaritime.com/SemcoMaritime/HSEQ/COPreport2015/>.

C.W. Obel Ejendomme A/S er bevidst om sit ansvar over for såvel selskabets nære interessenter, såsom aktionærer, lejere, leverandører og medarbejdere, som over for samfundet som helhed inden for områder som miljø og etik. C.W. Obel Ejendomme A/S' overvejelser og indsats vedrørende ansvarlighed tager udgangspunkt i selskabets vision: "Baseret på kvalitet og tillid at være den foretrukne samarbejdspartner i forbindelse med udvikling og udlejning af kvalitetsejendomme". Dette udmøntes i bevidste valg omkring kvalitet og energibesparende tiltag i forbindelse med udvikling af ejendomme og indretninger til lejerne samt fokus på medarbejdernes forhold og udvikling.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten omfatter koncern- og årsregnskab for Det Obelske Familiefond. I koncernregnskabet indgår de tilknyttede virksomheder som vist i koncernoversigten.

Årsrapporten for Det Obelske Familiefond for 2016 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse C-virksomheder (stor).

Koncernen har med virkning fra 1. januar 2016 implementeret lov nr. 738 af 1. juni 2015. Dette medfører følgende ændringer til indregning og måling for:

1. Årlig revurdering af restværdier på materielle anlægsaktiver
2. Gæld til finansiering af investeringsejendomme måles til amortiseret kostpris

Punkt 1: Der skal fremover foretages årlig revurdering af restværdier på materielle aktier. Ændringen foretages i henhold til overgangsbekendtgørelsen alene med fremadrettet virkning som en ændring af regnskabsmæssigt skøn og har ingen effekt for egenkapitalen.

Punkt 2: Gæld til finansiering af investeringsejendomme måles fremover til amortiseret kostpris. Tidligere blev gælden målt til dagsværdi. I henhold til overgangsbekendtgørelsens § 1 kan dagsværdi i henhold til seneste årsrapport før overgang til de nye regler anvendes som ny kostpris.

Ingen af ovenstående ændringer har nogen beløbsmæssig effekt for resultatopgørelsen eller balancen eller for sammenligningstallene.

Bortset fra ovenstående samt nye og ændrede præsenterings- og oplysningskrav som følge af lov nr. 738 af 1. juni 2015 er koncernregnskabet og årsregnskabet aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Koncernen har fraveget årsregnskabslovens skemakrav for at opnå et mere retvisende billede. Resultat af tilknyttede virksomheder vises som en del af den primære drift, idet hovedformålet i koncernen er investering i industriselskaber samt erhvervsejendomme.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter fondet Det Obelske Familiefond og dattervirksomheder, hvori Det Obelske Familiefond direkte eller indirekte besidder mere end 50 % af stemmerettighederne eller på anden måde har bestemmende indflydelse.

Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomheders dagsværdi af nettoaktiver og forpligtelser på anskaffelsestidspunktet.

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder medtages i koncernregnskabet fra anskaffelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til afståelsestidspunktet. Sammenligningstal korrigeres ikke for nyhvervede, solgte eller afviklede virksomheder.

Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerede aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på erhvervelsestidspunktet. Der indregnes en hensat forpligtelse til dækning af omkostninger ved besluttede og offentliggjorte omstruktureringer i den erhvervede virksomhed i forbindelse med købet. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Anvendt regnskabspraksis

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostpris og dagsværdi af overtagne identificerede aktiver og forpligtelser, inkl. hensatte forpligtelser til omstrukturering, indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af den økonomiske levetid, dog maksimalt 20 år. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill), der modsvarer en forventet ugunstig udvikling i de pågældende virksomheder, indregnes i balancen under periodeafgrænsningsposter og indtægtsføres i takt med, at den ugunstige udvikling realiseres. Af negativ goodwill, der ikke relaterer sig til forventet ugunstig udvikling, indregnes i balancen et beløb, svarende til dagsværdien af ikke-monetære aktiver, der efterfølgende indregnes i resultatopgørelsen over de ikke-monetære aktivers gennemsnitlige levetid.

Goodwill og negativ goodwill fra erhvervede virksomheder kan reguleres indtil udgangen af året efter anskaffelsen.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældsforpligtelsens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Udenlandske dattervirksomheder anses for at være selvstændige enheder.

Resultatopgørelserne omregnes til en gennemsnitlig valutakurs for måneden, og balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser. Kursdifferencer, opstået ved omregning af udenlandske dattervirksomheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser samt ved omregning af resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte i egenkapitalen.

Kursregulering af mellemværender med selvstændige, udenlandske dattervirksomheder, der anses for en del af den samlede investering i dattervirksomheden, indregnes direkte på egenkapitalen. Tilsvarende indregnes valutakursgevinster og -tab på lån og afledte finansielle instrumenter indgået til kurssikring af udenlandske dattervirksomheder direkte i egenkapitalen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indgår i andre tilgodehavender, henholdsvis anden gæld.

Ændring i dagsværdi af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige aktiver eller forpligtelser, indregnes i andre tilgodehavender eller anden gæld og i egenkapitalen. Resultater den fremtidige transaktion i indregning af aktiver eller forpligtelser, overføres beløb, som tidligere er indregnet i egenkapitalen, til kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resultater den fremtidige transaktion i indtægter eller omkostninger, overføres beløb, som tidligere er indregnet i egenkapitalen, til resultatopgørelsen i den periode, hvor det sikrede påvirker resultatopgørelsen.

For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi løbende i resultatopgørelsen.

Ændring i dagsværdi af afledte finansielle instrumenter, som anvendes til sikring af nettoinvesteringer i udenlandske dattervirksomheder, indregnes i egenkapitalen.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Anvendt regnskabspraksis

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Entreprisekontrakter, hvor der leveres anlæg med høj grad af individuel tilpasning, indregnes i nettoomsætningen i takt med, at produktionen udføres, hvorved omsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden). Når resultatet af en entreprisekontrakt ikke kan skønnes pålideligt, indregnes omsætningen kun svarende til de medgåede omkostninger i det omfang, det er sandsynligt de bliver genindvundet.

Øvrige indtægter ved salg af varer og tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen, når risikoovergang til køber har fundet sted, og hvis indtægten kan måles pålideligt og forventes modtaget.

Vareforbrug

Produktionsomkostninger omfatter omkostninger, der afholdes for at opnå årets nettoomsætning. Herunder indgår direkte og indirekte omkostninger til råvarer og hjælpematerialer samt løn og gager.

Endvidere indregnes hensættelse til tab på entreprisekontrakter.

Leje- og andre driftsindtægter

Leje- og andre driftsindtægter indeholder huslejeindtægter af investeringsejendomme og regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes aktiviteter, herunder fortjeneste ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til distribution, salg, reklame, administration, lokaler, tab på debitorer, operationelle leasingaftaler m.v.

Resultat af kapitalandele i associerede virksomheder

Resultat i associerede virksomheder indeholder de forholdsmæssige andele af resultaterne efter skat i associerede virksomheder efter fuld eliminering af intern avance/tab og fradrag af afskrivning på goodwill.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renter, kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver og forpligtelser samt tilæg og godtgørelser under acontoskatteordningen m.v.

Udbytte fra kapitalandele i dattervirksomheder indtægtsføres i fondets resultatopgørelse i det regnskabsår, hvor udbyttet deklarerer. I det omfang udloddet udbytte overstiger den akkumulerede indtjening, indregnes udbytte dog som reduktion på kapitalandelens kostpris.

Skatter

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og årets ændring i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til bevægelser direkte på egenkapitalen.

I fondet beregnes skatten af årets resultat under hensyntagen til skattemæssige korrektioner, fradragsberettigede uddelinger, konsolideringsfradrag og foretagne henlæggelser til og anvendelse af henlæggelser til senere uddelinger.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Anvendt regnskabspraksis

Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen.

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser indregnes i balancen med et beløb, der kan beregnes på grundlag af årets forventede skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter.

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende skattemæssigt ikke-afskrivningsberettiget goodwill og kontorejendomme samt andre poster, hvor midlertidige forskelle - bortset fra virksomhedsovertagelser - er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktiver henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og de skattesatser i de respektive lande, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Balance

Immaterielle anlægsaktiver

Koncerngoodwill afskrives over den forventede økonomiske levetid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Goodwill afskrives lineært over afskrivningsperioden, der maksimalt udgør 20 år og er længst for strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og langsigtet indtjeningsprofil.

Patenter og licenser måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Patenter afskrives lineært over den resterende patentperiode, og licenser afskrives over aftaleperioden, dog maksimalt 5 år.

Udviklingsprojekter, der er klart definerede og identificerbare, og hvor den tekniske gennemførlighed, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende projektet, indregnes som immaterielle anlægsaktiver, hvis kostprisen kan opgøres pålideligt, og der er tilstrækkelig sikkerhed for, at den fremtidige indtjening kan dække produktions-, salgs- og administrationsomkostninger samt udviklingsomkostningerne.

Udviklingsomkostninger, der er indregnet i balancen, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet afskrives udviklingsomkostninger lineært over den vurderede økonomiske brugstid. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 5 år.

Fortjeneste og tab ved salg af udviklingsomkostninger, patenter og licenser opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsmarkedsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter henholdsvis -omkostninger.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og løn.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Anvendt regnskabspraksis

Kostprisen på et samlet aktiv opdeles i separate bestanddele, der afskrives hver for sig, hvis brugstiden på de enkelte bestanddele er forskellige.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Domicilejendomme	højest 50 år
Bygningsinstallationer	10-25 år
Tekniske anlæg og maskiner	5 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-5 år
Biler	5-7 år
Udlejningsmateriel	10 år

Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets restværdi og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning.

Fortjeneste og tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter henholdsvis driftsomkostninger.

Investeringsejendomme måles til dagsværdi, og samtlige værdireguleringer indregnes i resultatopgørelsen. Dagsværdien er opgjort i overensstemmelse med normale principper og kutyme i ejendomsbranchen for måling af ejendomme og baseres således på en kapitalisering af de enkelte ejendommers driftsafkast med et til ejendommen knyttet forrentningskrav (afkastkrav).

Leasing

Leasingkontrakter vedrørende materielle anlægsaktiver, hvor de enkelte koncernvirksomheder har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), indregnes i balancen til laveste værdi af dagsværdi af leasingaktivet og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse på anskaffelsestidspunktet. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingaftalens interne rentefod som diskonteringsfaktor. Finansielt leasede aktiver af- og nedskrives som koncernens øvrige anlægsaktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel indregnes over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Alle øvrige leasingkontrakter betragtes som operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens levetid. Virksomhedens samlede forpligtelse vedrørende operationelle leasing- og lejeaftaler oplyses under eventualforpligtelser m.v.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder/associerede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder måles til kostpris i fondets regnskab. Hvor kostprisen overstiger genindvindingsværdien, nedskrives denne til denne lavere værdi.

Kapitalandele i associerede virksomheder måles i koncernregnskabet efter den indre værdis metode til den forholdsmæssigt ejede andel af virksomhedernes egenkapital med fradrag af urealiserede koncerninterne fortjenester.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre værdipapirer og kapitalandele måles til dagsværdi på balancedagen.

Udlån

Udlån måles til amortiseret kostpris.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Anvendt regnskabspraksis

Værdiforringelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver vurderes årligt for indikatorer på værdiforringelse, ud over det der udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver. De foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste af værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede pengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-princippet. Er nettorealiseringsværdien lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter anskaffelsespris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Nettorealiseringsværdi for varebeholdninger opgøres som salgssum med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget, og fastsættes under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Der foretages nedskrivning til imødegåelse af tab, hvor der vurderes at være indtruffet en objektiv indikation på, at et tilgodehavende eller en portefølje af tilgodehavender er værdiforringet. Hvis der foreligger en objektiv indikation på, at et individuelt tilgodehavende er værdiforringet, foretages nedskrivning på individuelt niveau.

Tilgodehavender, hvorpå der ikke foreligger en objektiv indikation på værdiforringelse på individuelt niveau, vurderes på porteføljeniveau for objektiv indikation for værdiforringelse. Porteføljerne baseres primært på debitorernes hjemsted og kreditvurdering i overensstemmelse med virksomhedens og koncernens kreditrisikostyringspolitik. De objektive indikatorer, som anvendes på porteføljer, er fastsat baseret på historiske tabserfaringer.

Nedskrivninger opgøres som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og tilgodehavender og nutidsværdien af de forventede pengestrømme, herunder realiseringsværdi af eventuelle modtagne sikkerhedsstillelser. Som diskonteringsrenten anvendes den effektive interne rente for det enkelte tilgodehavende eller portefølje.

Entreprisekontrakter

Entreprisekontrakter måles til salgsværdien af det udførte arbejde. Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde.

Når salgsværdien på en entreprisekontrakt ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller nettorealiseringsværdien, hvis denne er lavere.

Den enkelte entreprisekontrakt indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser. Nettoaktiver udgøres af summen af de entreprisekontrakter, hvor salgsværdien af det udførte arbejde overstiger acontofaktureringer. Nettoforpligtelser udgøres af summen af entreprisekontrakter, hvor acontofaktureringer overstiger salgsværdien.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de afholdes.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Anvendt regnskabspraksis

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Værdipapirer og kapitalandele

Børsnoterede obligationer og aktier, der er omsætningsaktiver, måles til dagsværdi.

Uddelinger

Uddelinger fragår egenkapitalen på forpligtelsestidspunktet, der er det tidspunkt, hvor fondet har forpligtet sig over for bevillingsmodtager. Fra det tidspunkt og indtil udbetalingstidspunktet medregnes skyldige uddelinger som en gældsforpligtelse.

De uddelinger, der forventes uddelt i fremtiden, medtages under egenkapitalen under uddelingsramme.

Egenkapital

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode

Reserve for nettoopskrivning efter indre værdi omfatter nettoopskrivning af kapitalandele i datter- og associerede virksomheder i forhold til kostpris.

Reserven kan elimineres ved underskud, realisation af kapitalandele eller ændring i regnskabsmæssige skøn.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til garantiforpligtelser, omstruktureringer m.v. Hensatte forpligtelser indregnes, når koncernen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et forbrug af virksomhedens økonomiske ressourcer. Hensatte forpligtelser måles til nettorealiseringsværdi eller til dagsværdi. Hvis opfyldelse af forpligtelsen tidsmæssigt forventes at ligge langt ude i fremtiden, måles forpligtelsen til dagsværdi.

Garantiforpligtelser omfatter forpligtelser til udbedring af arbejder inden for garantiperioden på 1-5 år. De hensatte forpligtelser måles til nettorealiseringsværdi og indregnes på baggrund af erfaringerne med garantiarbejder. Hensatte forpligtelser med forventet forfaldstidspunkt ud over 1 år fra balancedagen tilbagediskonteres med den gennemsnitlige obligationsrente.

Pensionsforpligtelser, der ikke er forsikringsmæssigt afdækket, opgøres som den kapitaliserede værdi af aktuelle pensioner.

Gældsforpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris, svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, så forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

I finansielle forpligtelser indregnes tillige den kapitaliserede restleasingforpligtelse på finansielle leasingkontrakter.

Øvrige gældsforpligtelser måles til nettorealiseringsværdi.

Koncern- og årsregnskab 1. januar - 31. december

Anvendt regnskabspraksis

Warrant-program

Dagsværdien af kontantafregnede ordninger indregnes i resultatopgørelsen under personaleomkostninger over perioden, hvor den endelige ret til warrants optjenes. Dagsværdien måles første gang på tildelingstidspunktet og måles efterfølgende på hver balancedag og ved endelig afregning. Alle værdiændringer indregnes i resultatopgørelsen. Modposten hertil indregnes under forpligtelser.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet for året, årets forskydning i likvider og koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Likviditetsvirkningen af køb og salg af virksomheder vises separat under pengestrømme fra investeringsaktivitet. I pengestrømsopgørelsen indregnes pengestrømme vedrørende købte virksomheder fra anskaffelsestidspunktet, og pengestrømme vedrørende solgte virksomheder indregnes frem til salgstidspunktet.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som koncernens andel af resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder og aktiviteter samt køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter optagelse af og afdrag på prioritetsgæld og anden langfristet gæld. Endvidere indgår legatudlodninger fra fondet.

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer med en løbetid på under 3 måneder, og som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelige risici og værdiændringer.

Nøgletal

De i hoved- og nøgletaloversigten anførte nøgletal er beregnet således:

Egenkapitalandel	$\frac{\text{Egenkapital, ultimo} \times 100}{\text{Passiver i alt, ultimo}}$
Resultat til analyseformål	Ordinært resultat efter skat
Egenkapitalforrentning	$\frac{\text{Resultat til analyseformål} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$

Fondets årsregnskab 1. januar - 31. december

Resultatopgørelse

Note	t.kr.	2016	2015
	Bruttoresultat	0	0
1	Leje- og andre driftsindtægter	122	113
2	Personaleomkostninger	-7.464	-6.730
	Andre eksterne omkostninger	-6.243	-5.161
	Resultat før afskrivninger og værdiregulering	-13.585	-11.778
3	Afskrivninger på anlægsaktiver	-356	-402
	Resultat af primær drift	-13.941	-12.180
4	Finansielle indtægter	260.561	265.015
	Finansielle omkostninger	-29	-478
	Resultat før skat	246.591	252.357
5	Skat af årets resultat	67	1
	Årets resultat	246.658	252.358

Der i henhold til fondatsens § 11 disponeres således:

Legatydelse i henhold til §§ 11 B.a., 11 B.b. og 11 B.c. (familieformål)	127.742	130.000
Legatydelse i henhold til § 11 B.d. (almenvælgørende formål)	240.292	174.882
Heraf anvendt af uddelingsramme	-368.034	-304.882
Overført til uddelingsramme	243.034	304.882
Overført resultat	3.624	-52.524
	246.658	252.358

Fondets årsregnskab 1. januar - 31. december

Balance

Note	t.kr.	2016	2015
	AKTIVER		
	Anlægsaktiver		
3	Materielle anlægsaktiver		
	Grunde og bygninger	2.184	2.343
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	258	455
		<u>2.442</u>	<u>2.798</u>
	Finansielle anlægsaktiver		
6	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	318.411	318.411
7	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	1.870.000	1.820.000
7	Andre værdipapirer og kapitalandele	0	405
7	Udlån m.v.	42.193	42.434
		<u>2.230.604</u>	<u>2.181.250</u>
	Anlægsaktiver i alt	<u>2.233.046</u>	<u>2.184.048</u>
	Omsætningsaktiver		
	Tilgodehavender		
7	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	35.000	100.000
	Andre tilgodehavender	199	209
8	Udskudt skatteaktiv	643	565
		<u>35.842</u>	<u>100.774</u>
	Likvide beholdninger	<u>32.189</u>	<u>69.845</u>
	Omsætningsaktiver i alt	<u>68.031</u>	<u>170.619</u>
	AKTIVER I ALT	<u>2.301.077</u>	<u>2.354.667</u>

Fondets årsregnskab 1. januar - 31. december

Balance

Note	t.kr.	2016	2015
	PASSIVER		
	Egenkapital		
	Grundkapital	150.000	150.000
	Overført resultat	1.484.684	1.481.060
	Uddelingsramme	260.000	385.000
	Egenkapital i alt	1.894.684	2.016.060
	Gældsforpligtelser		
	Langfristede gældsforpligtelser		
	Anden gæld	235.376	199.672
		<u>235.376</u>	<u>199.672</u>
	Kortfristede gældsforpligtelser		
	Anden gæld	171.017	138.935
		<u>171.017</u>	<u>138.935</u>
	Gældsforpligtelser i alt	406.393	338.607
	PASSIVER I ALT	2.301.077	2.354.667

- 9 Nærtstående parter
10 Vederlag til ledelsen

Fondets årsregnskab 1. januar - 31. december

Egenkapitalopgørelse

Note	t.kr.	Grund- kapital	Overført resultat	Uddelings- ramme	I alt
	Egenkapital 1. januar 2016	150.000	1.481.060	385.000	2.016.060
	Årets faktiske uddelinger	0	0	-368.034	-368.034
11	Overført, jf. resultatdisponering	0	3.624	243.034	246.658
	Egenkapital 31. december 2016	150.000	1.484.684	260.000	1.894.684

Fondets årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

t.kr.	2016	2015	
1 Leje- og andre driftsindtægter			
Øvrige indtægter	122	113	
2 Personaleomkostninger			
Løn og gage	6.622	5.980	
Pensioner og pensionsbidrag	822	728	
Omkostninger til social sikring	20	22	
	7.464	6.730	
Heraf honorar til fondets bestyrelse	1.000	1.000	
Heraf honorar til fondets direktion ekskl. pension på 15 %	2.236	1.323	
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	6	6	
3 Materielle anlægsaktiver			
t.kr.	Grunde og bygninger	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	I alt
Kostpris 1. januar 2016	2.994	2.057	5.051
Årets tilgang	0	0	0
Kostpris 31. december 2016	2.994	2.057	5.051
Afskrivninger 1. januar 2016	-651	-1.602	-2.253
Årets afskrivninger	-159	-197	-356
Afskrivninger 31. december 2016	-810	-1.799	-2.609
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016	2.184	258	2.442
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2015	2.343	455	2.798
t.kr.	2016	2015	
4 Finansielle indtægter			
Renteindtægter, udbytter m.v.	260.561	265.015	
Heraf vedrørende tilknyttede virksomheder	259.613	264.166	

Fondets årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

t.kr.	2016	2015		
5 Skat af årets resultat				
I resultatopgørelsen er indkomstskat omkostningsført med:				
Regulering af skatteprocent	0	38		
Hensat til aktuel skat	11	87		
Regulering af udskudt skat	-78	-126		
	<u>-67</u>	<u>-1</u>		
6 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder				
t.kr.	C.W. Obel A/S	Obelhus A/S	I alt	
A-aktier, nom.	20.205	-	-	
B-aktier, nom	101.591	-	-	
Aktiebesiddelse, nom.	<u>121.796</u>	<u>9.000</u>	-	
Kostpris 1. januar 2016	308.483	9.928	318.411	
Årets tilgang	0	0	0	
Årets afgang	0	0	0	
Kostpris 31. december 2016	<u>308.483</u>	<u>9.928</u>	<u>318.411</u>	
Navn (t.kr.)	Resultat 2016	Egenkapital 31/12 2016	Hjemsted	Stemme- og ejerandel
C.W. Obel A/S	468.559	2.676.936	København	100 %
Obelhus A/S	176	30.881	København	100 %

Tilknyttede virksomheder er selvstændige enheder.

Fondets årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

7 Andre finansielle anlægsaktiver

t.kr.	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	Andre værdipapirer og kapitalandele	Udlån m.v.	I alt
Kostpris 1. januar 2016	1.920.000	5.450	42.434	1.967.884
Årets tilgang	35.000	0	3.150	38.150
Årets afgang	-50.000	-5.450	-3.391	-58.841
Kostpris 31. december 2016	1.905.000	0	42.193	1.947.193
Regulering i alt 1. januar 2016	0	-5.045	0	-5.045
Årets regulering	0	-405	0	-405
Årets afgang	0	5.450	0	5.450
Regulering i alt 31. december 2016	0	0	0	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016	1.905.000	0	42.193	1.947.193
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2015	1.920.000	405	42.434	1.962.839

Af tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder forfalder 35.000 t.kr. i 2017, mens 0 kr. forfalder efter mere end 5 år.

Långiver har tilkendegivet at træde tilbage til fordel for alle andre kreditorer hos tilknyttede virksomheder. Tilgodehavende udgør 1.870.000 t.kr. pr. 31. december 2016.

Långiver kan hvert år med mindst 3 måneders forudgående varsel kræve, at låntager betaler et afdrag på op til 3 % af lånet, og opsige lånet til fuld indfrielse med 5 års forudgående varsel, dog kan opsigelse tidligst meddeles 5 år efter udbetalingsdagen, dvs. med indfrielse tidligst 31. december 2019. Lånet skal være fuldt indfriet senest 31. december 2024.

Renten på lånet fastsættes hvert 5 år. Frem til udgangen af 2019 forrentes den til enhver tid værende restgæld med en fast rente på 5,7 % p.a.

t.kr.	2016	2015
8 Udskudt skatteaktiv		
Hensættelse til udskudt skat i balancen:		
Saldo, primo året	-565	-477
Regulering af skatteprocent	0	38
Overført fra resultatopgørelsen	-78	-126
	<u>-643</u>	<u>-565</u>
Indregning i balancen:		
Finansielle anlægsaktiver	-643	-565
Hensatte forpligtelser	0	0
	<u>-643</u>	<u>-565</u>

Udskudt skat påhviler i al væsentlighed materielle anlægsaktiver.

Fondets årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

9 Nærtstående parter

Det Obelske Familiefonds nærtstående parter omfatter dattervirksomhederne C.W. Obel A/S og de hertil knyttede virksomheder, Obelhus A/S samt fondets og selskabernes bestyrelse, direktion og ledende medarbejdere.

Den erhvervsdrivende fond Det Obelske Familiefond har i regnskabsåret haft følgende transaktioner med nærtstående parter:

Nærtstående part	Grundlag for nærtstående part	Indhold af transaktion	2016 (t.kr.)
Transaktioner med nærtstående parter			
C.W. Obel A/S	Dattervirksomhed	Renteindtægt (5,7 % p.a. af til enhver tid værende restgæld)	109.613
C.W. Obel A/S	Dattervirksomhed	Udbytte	150.000
C.W. Obel A/S	Dattervirksomhed	Afdrag på tilgodehavende	50.000
C.W. Obel A/S	Dattervirksomhed	Optagelse nyt lån	35.000
C.W. Obel Ejendomme A/S	Dattervirksomhed	Husleje	868
Bestyrelsesmedlem	Partner i advokatfirma, som fondet benytter	Advokatbistand	581
Bestyrelsesmedlem og dennes nære familiemedlemmer	Slægtning af fabrikant C.W. Obel	Familielegater	4.567
Totale transaktioner med nærtstående parter			350.629
Mellemværende med nærtstående parter			
C.W. Obel A/S	Dattervirksomhed	Tilgodehavende (ansvarlig lånekapital som forrentes med 5,7 % p.a.)	1.870.000
C.W. Obel A/S	Dattervirksomhed	Tilgodehavende	35.000
Bestyrelsesmedlem	Partner i advokatfirma, som fondet benytter	Skyldig advokatbistand	581

Fondet har i regnskabsåret ikke haft nedskrivninger på tilgodehavender hos nærtstående parter.

Fondet har udbetalt vederlag til bestyrelse og direktion. Ledelsesvederlaget er oplyst i note 10.

Fondets årsregnskab 1. januar - 31. december

Noter

10 Vederlag til ledelsen

Den erhvervsdrivende fond Det Obelske Familiefonds ledelse består af en direktør og fire bestyrelsesmedlemmer, herunder en bestyrelsesformand.

Vederlag til fondets ledelse udgør:

t.kr.	2016
Vederlag til bestyrelse	1.000
Vederlag til direktion	2.578
Totalt vederlag til ledelse	3.578

t.kr.	2016	2015
11 Resultatdisponering		
Der i henhold til fundatsens § 11 disponeres således:		
Legatydelser i henhold til §§ 11 B.a., 11 B.b. og 11 B.c. (familieformål)	127.742	130.000
Legatydelser i henhold til § 11 B.d. (almenvælgørende formål)	240.292	174.882
Heraf anvendt af uddelingsramme	-368.034	-304.882
Overført til uddelingsramme	343.034	304.882
Overført resultat	3.624	-52.524
	346.658	252.358

Koncernregnskab 1. januar - 31. december
Resultatopgørelse

Note	t.kr.	2016	2015
2	Nettoomsætning	1.598.475	1.744.099
	Vareforbrug	-640.422	-607.119
	Bruttoresultat	958.053	1.136.980
3	Leje- og andre driftsindtægter	284.561	287.528
4	Personaleomkostninger	-870.598	-988.905
5	Andre eksterne omkostninger	-295.929	-296.980
	Resultat før afskrivninger og værdiregulering	76.087	138.623
6/7	Afskrivninger på anlægsaktiver	-41.478	-55.743
	Realiseret nettoavance ved salg af ejendom	0	36.122
	Værdiregulering af investeringsejendomme	61.503	116.220
	Værdiregulering af prioritetsgæld	0	-4.799
	Resultat af primær drift	96.112	230.423
8	Resultat i associerede virksomheder efter skat	317.087	129.036
9	Finansielle indtægter	280.128	29.429
10	Finansielle omkostninger	-108.776	-113.694
	Resultat før skat	584.551	275.194
11	Skat af årets resultat	-20.512	-8.614
	Årets skat	564.039	266.580
Koncernens resultat fordeler sig således:			
	Det Obelske Familiefond	565.393	267.485
	Minoritetsinteresser	-1.354	-905
		564.039	266.580

Koncernregnskab 1. januar - 31. december

Balance

Note	t.kr.	2016	2015
	AKTIVER		
	Anlægsaktiver		
6	Immaterielle anlægsaktiver		
	Goodwill	69.004	85.496
	Patenter og licenser	8.291	14.053
	Udviklingsomkostninger	13.485	10.468
		<u>90.780</u>	<u>110.017</u>
7	Materielle anlægsaktiver		
	Investeringsejendomme	5.060.056	5.314.159
	Grunde og bygninger	37.420	45.362
	Tekniske anlæg og maskiner	11.953	15.780
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	18.452	21.784
		<u>5.127.881</u>	<u>5.397.085</u>
	Finansielle anlægsaktiver		
12	Kapitalandele i associerede virksomheder	1.295.622	1.588.243
13	Andre værdipapirer og kapitalandele	353.171	129.810
13	Udlån m.v.	42.193	42.434
13	Andre finansielle anlægsaktiver	7.849	7.849
		<u>1.698.835</u>	<u>1.768.336</u>
	Anlægsaktiver i alt	<u>6.917.496</u>	<u>7.275.438</u>
	Omsætningsaktiver		
	Varebeholdninger m.v.		
14	Varebeholdninger	16.791	22.347
	Ejendomme til videresalg	3.616	0
		<u>20.407</u>	<u>22.347</u>
	Tilgodehavender		
	Tilgodehavender fra salg	195.513	309.788
15	Igangværende arbejder for fremmed regning	139.450	120.026
11	Selskabsskat	9.225	3.225
	Andre tilgodehavender	19.508	32.034
16	Periodeafgrænsningsposter	11.101	19.730
		<u>374.797</u>	<u>484.803</u>
	Værdipapirer og kapitalandele	<u>1.585.351</u>	<u>876.962</u>
	Likvide beholdninger	<u>62.320</u>	<u>133.258</u>
	Omsætningsaktiver i alt	<u>2.042.875</u>	<u>1.517.370</u>
	AKTIVER I ALT	<u>8.960.371</u>	<u>8.792.808</u>

Koncernregnskab 1. januar - 31. december

Balance

Note	t.kr.	2016	2015
	PASSIVER		
	Egenkapital		
	Grundkapital	150.000	150.000
	Nettoopskrivning efter den indre værdis metode	983.035	1.338.157
	Overført resultat	2.891.055	2.284.844
	Uddelingsramme	260.000	385.000
	Det Obelske Familiefond-koncernens andel af egenkapital	4.284.090	4.158.001
	Minoritetsinteresser	697	13
	Egenkapital i alt	4.284.787	4.158.014
	Hensatte forpligtelser		
11	Udskudt skat	151.066	146.610
17	Garantiforpligtelser	13.342	10.565
17	Andre hensatte forpligtelser	6.794	8.311
	Hensatte forpligtelser i alt	171.202	165.486
	Gældsforpligtelser		
18	Langfristede gældsforpligtelser		
	Prioritetsgæld, domicilejendomme	4.598	5.209
	Prioritetsgæld, investeringsejendomme	2.765.575	2.734.148
	Bankgæld	24.417	28.492
	Anden gæld	925.398	829.345
		3.719.988	3.597.194
	Kortfristede gældsforpligtelser		
	Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	32.885	17.507
	Bankgæld	155.698	266.257
15	Forudbetalinger fra kunder	99.971	80.970
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	130.117	159.169
	Anden gæld	340.623	331.621
16	Periodeafgrænsningsposter	25.100	16.590
		784.394	872.114
	Gældsforpligtelser i alt	4.504.382	4.469.308
	PASSIVER I ALT	8.960.371	8.792.808

1 Væsentlige usikkerheder vedrørende indregning og måling

19 Pantsætninger

20 Eventualposter og øvrige forpligtelser

Koncernregnskab 1. januar - 31. december

Egenkapitalopgørelse

t.kr.	Grund- kapital	Nettop- skrivning efter den indre værdis metode	Overført resultat	Uddelings- ramme	I alt	Minoritets- interesser	Egenkapital i alt
Egenkapital 1. januar 2016	150.000	1.338.157	2.284.844	385.000	4.158.001	13	4.158.014
Valutakursregulering af dattervirksomheder	0	0	2.947	0	2.947	15	2.962
Øvrige egenkapitalbevægelser	0	-17.586	0	0	-17.586	2.029	-15.557
Kursregulering, finansielle instrumenter	0	0	-71.142	0	-71.142	0	-71.142
Årets resultat	0	-337.536	659.895	243.034	565.393	-1.354	564.039
Årets skat af egenkapitalbevægelser	0	0	14.511	0	14.511	-6	14.505
Årets faktiske uddelinger	0	0	0	-368.034	-368.034	0	-368.034
Egenkapital 31. december 2016	150.000	983.035	2.891.055	260.000	4.284.090	697	4.284.787

Koncernregnskab 1. januar - 31. december

Pengestrømsopgørelse

t.kr.	2016	2015
Årets resultat før afskrivninger og værdireguleringer	76.087	138.623
Finansielle poster, netto	-94.132	-102.135
Ændring i hensatte forpligtelser m.v.	1.260	-17.293
Betalte skatter	-7.421	-11.754
Pengestrøm fra primær drift før ændring i driftskapital	-24.206	7.441
Ændring i varebeholdninger og igangværende arbejder	5.556	-3.287
Ændring i kortfristede tilgodehavender	119.623	65.512
Ændring i kortfristede gældsforpligtelser m.v.	-44.697	2.680
Pengestrøm fra driftsaktivitet	56.276	72.346
Udbytte fra associerede virksomheder	654.622	295.245
Køb og salg af virksomheder og aktiviteter	-82.847	-37.365
Køb og salg af immaterielle anlægsaktiver	-3.756	0
Køb og salg af materielle anlægsaktiver	318.625	-197.752
Nettoinvestering i finansielle aktiver	-630.878	138.177
Pengestrøm fra investeringsaktivitet	255.766	198.305
Indskud fra minoritetsaktionærer	927	0
Ændring af langfristede lån	15.969	165.681
Ændring af kortfristede lån	15.499	-98.120
Legatudlodninger	-301.242	-335.262
Pengestrøm fra finansieringsaktivitet	-268.847	-267.701
Årets pengestrøm	43.195	2.950
Likvider, primo	-132.999	-141.803
Værdireguleringer af likviditet, primo, og likviditet fra tilkøbte og solgte virksomheder	-3.574	5.854
Likvider, ultimo	-93.378	-132.999
Som består af:		
Likvide midler	62.320	133.258
Bankgæld til driftsfinansiering	-155.698	-266.257
	-93.378	-132.999

Pengestrømsopgørelsen kan ikke direkte udledes af koncern- og årsregnskabet's øvrige bestanddele.

Koncernregnskab 1. januar - 31. december

Noter

1 Væsentlige usikkerheder vedrørende indregning og måling

Dagsværdiregulering af investeringsejendomme

I forbindelse med opgørelsen af dagsværdireguleringen af koncernens investeringsejendomme foretager ledelsen regnskabsmæssige skøn, der har væsentlige indflydelse på koncernregnskabet.

Måling til dagsværdi foretages for hver enkelt ejendom med udgangspunkt i ejendommens detaljerede budget for det kommende driftsår korrigeret for udsving, der har karakter af enkeltstående hændelser. Med udgangspunkt heri anvendes en afkastbaseret model, som C.W. Obel Ejendomme A/S anser for mest velegnet til værdiansættelsen.

Den anvendte afkastmodel, som har været anvendt konsistent i mange år, indeholder følgende hovedelementer:

Aktuel lejeindtægt

+/- Reguleringer til lejen

- Vedligeholdelsesomkostninger

- Driftsomkostninger

- Administration

= Reguleret driftsresultat

/ Afkastprocent

= Bruttoværdi

+ Deposita og forudbetalt leje

- Fradrag for væsentlige renoveringsprojekter eller ombygninger m.v.

Aktuel lejeindtægt

Den aktuelle lejeindtægt fastsættes ud fra eksisterende lejekontrakter. Forventede pristalsreguleringer foretages med udgangspunkt i ændringen i NPI fra oktober til oktober, dog er kontraktens bestemmelser om minimums- og maksimumsreguleringer anvendt. Der medtages eventuelle øvrige indtægter fra ejendommenes drifts- og energiregnskaber.

Reguleringer til lejen

I ejendomme, hvor det vurderes, at den faktiske leje afviger væsentlig fra markedslejen, reguleres den aktuelle leje til markedsleje. For ledige arealer fastsættes en anslået markedsleje.

Driftsomkostninger

Driftsomkostninger, som ikke dækkes af kunderne, fratrækkes.

Vedligeholdelse

Der hensættes et individuelt beløb pr. m² pr. ejendom til udvendig vedligeholdelse. Beløbet fastsættes ud fra den enkelte ejendoms stand, alder m.v. Hvis der ikke er sket væsentlige ændringer i en ejendoms forhold, fastholdes beløbet pr. m² uændret fra år til år som et gennemsnit over tid.

Afkastprocent

Afkastprocenten fastsættes på grundlag af markedsudviklingen for den pågældende ejendomstype og beliggenhed, baseret på C.W. Obel Ejendomme A/S' markedskendskab, herunder erfaringer ved finansiering og køb og salg samt ændringer i den enkelte ejendoms forhold. Der anvendes ikke eksterne vurderingsmænd ved vurdering af dagsværdierne.

Den regnskabsmæssige værdi af ejendommene påvirkes således af flere faktorer, hvoraf en af de væsentligste er det fastsatte afkastkrav på den enkelte ejendom.

Koncernregnskab 1. januar - 31. december

Noter

1. Væsentlige usikkerheder vedrørende indregning og måling (fortsat)

C.W. Obel Ejendomme A/S' ejendomme er pr. 31. december 2016 værdiansat ud fra et afkastkrav på mellem 4,5 % og 6,25 %. Hele porteføljen er værdiansat til et vægtet gennemsnitligt afkastkrav på 5,5 %. En ændring i det gennemsnitlige afkastkrav på +/- 0,25 % vil betyde en ændring i dagsværdierne på +/- 200 mio. kr.

Finansielle risici og finansielle instrumenter

Det Obelske Familiefond-koncernens væsentligste finansielle risiko kan henføres til C.W. Obel Ejendomme A/S. Den finansielle risiko er et væsentligt risikoområde i et ejendomsselskab. Overordnet set har C.W. Obel Ejendomme A/S en målsætning om en egenkapitalandel i niveau 30 %. Koncernens fremmedfinansiering forsøges så vidt muligt foretaget som realkreditfinansiering i niveauet 60 % af porteføljens værdi. Løbende udsving i likviditetsbehovet afdækkes ved træk på koncernens driftskredit.

Realkreditfinansieringen optages med variabel rente, så langt finansieringstilsagn som muligt og med maksimal afdragsfrihed.

C.W. Obel Ejendomme A/S investerer i ejendomme med et langsigtet ejerskab for øje. Koncernen ønsker, at risikoeksponeringen primært er relateret til aktivsiden (ejendomsporteføljen), hvorfor risici på passivsiden, herunder ikke mindst renterisikoen, søges afdækket. Risikoen for stigende renter afdækkes ved anvendelse af renteaftaler med en længere løbetid. Afdækningen sker på porteføljeniveau og ikke som afdækning af det enkelte lån.

Målsætningen er en afdækning på den samlede rentebærende gæld således, at:

- ▶ 70-80 % afdækkes med fast rente
- ▶ 20-30 % er med kort rente.

Renteaftaler indgås som stående med 5-15 års løbetid eller som 20-30-årige med faldende hovedstol. Den samlede varighed skal ligge mellem 7 og 12 år. Afdækningen kan i kortere perioder afvige fra målsætningen, fx på grund af tidsmæssige forskydninger mellem køb og salg af ejendomme.

Pr. 31. december 2016 var 79 % af C.W. Obel Ejendomme A/S' rentebærende gæld afdækket med en fast rente. Den gennemsnitlige rente udgør 3,1 %. Den samlede varighed pr. 31. december 2016 udgjorde 7,6 år.

Ved afdækning af renterisikoen ved indgåelse af renteaftaler opstår der en kursrisiko, der afhængigt af den beløbsmæssige størrelse af renteaftalerne og ikke mindst løbetiden på disse kan udgøre en betydelig risiko. Koncernens egenkapital er pr. 31. december 2016 negativt påvirket af kurstab på indgående renteaftaler med 463,2 mio. kr. efter skat. Årets tab udgør 55,4 mio. kr. efter skat.

t.kr.	2016	2015
2 Nettoomsætning		
Salgsværdi af afsluttede entrepriser	1.889.584	2.195.446
Salgsværdi af igangværende arbejder, ultimo	788.996	1.076.861
Salgsværdi af igangværende arbejder, primo	-1.076.861	-1.507.079
Valutakursregulering	-3.244	-21.129
Nettoomsætning i alt	1.598.475	1.744.099

Segmentoplysninger

Nettoomsætningen hidrører fra segmentet kapitalinteresser i danske industriselskaber.

Koncernregnskab 1. januar - 31. december
Noter

t.kr.	2016	2015	
3 Leje- og andre driftsindtægter			
Lejeindtægter, investeringsejendomme	281.501	282.142	
Gevinst ved salg af anlægsaktiver	443	210	
Øvrige indtægter	2.617	5.176	
	<u>284.561</u>	<u>287.528</u>	
4 Personaleomkostninger			
Løn og gage	793.548	886.992	
Pensioner og pensionsbidrag	55.109	62.420	
Omkostninger til social sikring	21.941	39.493	
	<u>870.598</u>	<u>988.905</u>	
Heraf honorar til fondets bestyrelse	1.400	1.400	
Heraf honorar til fondets direktion ekskl. pension på 15 %	2.236	1.323	
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	<u>1.266</u>	<u>1.548</u>	
5 Andre eksterne omkostninger			
Heraf honorar til generalforsamlingsvalgt revisor: Honorar for lovpligtig revision, EY	1.412	1.644	
Skattemæssig rådgivning, EY	970	634	
Andre ydelser, EY	589	1.081	
6 Immaterielle anlægsaktiver			
t.kr.	Goodwill	Patenter og licenser	Udviklings- omkostninger
Kostpris 1. januar 2016	161.631	40.328	10.468
Valutakursregulering	2.555	18	6
Årets tilgang	377	0	3.379
Årets afgang	-2.321	0	-101
Kostpris 31. december 2016	<u>162.242</u>	<u>40.346</u>	<u>13.752</u>
Afskrivninger 1. januar 2016	-76.135	-26.275	0
Valutakursregulering	-754	-8	0
Årets af- og nedskrivninger	-16.313	-5.772	-267
Valutakursregulering, afskrivninger	-36	0	0
Afskrivninger 31. december 2016	<u>-93.238</u>	<u>-32.055</u>	<u>-267</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016	<u>69.004</u>	<u>8.291</u>	<u>13.485</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2015	<u>85.496</u>	<u>14.053</u>	<u>10.468</u>

Koncernregnskab 1. januar - 31. december

Noter

7 Materielle anlægsaktiver

t.kr.	Investe- ringsejen- domme	Grunde og bygninger	Tekniske anlæg og maskiner	Andre anlæg, driftsmate- riel og in- ventar
Kostpris 1. januar 2016	4.478.285	107.495	72.801	62.318
Valutakursregulering	0	-79	1.712	-294
Overført til ejendomme til videresalg	0	-6.647	0	0
Årets tilgang	228.408	2.312	1.371	4.567
Årets afgang	-445.365	-1.297	-2.434	-8.515
Kostpris 31. december 2016	4.261.328	101.784	73.450	58.076
Dagsværdireguleringer 1. januar 2016	835.874	0	0	0
Årets dagsværdireguleringer	61.503	0	0	0
Tilbageførsel, årets afgang	-98.649	0	0	0
Dagsværdireguleringer 31. december 2016	798.728	0	0	0
Af- og nedskrivninger 1. januar 2016	0	-62.133	-57.021	-40.534
Valutakursregulering	0	35	-1.161	397
Til-/afgang ved virksomhedskøb/-salg	0	0	0	855
Overført til ejendomme til videresalg	0	3.031	0	0
Årets af- og nedskrivninger	0	-6.045	-5.724	-7.357
Valutakursregulering, afskrivninger	0	-17	-75	-38
Tilbageførte af- og nedskrivninger	0	765	2.484	7.053
Af- og nedskrivninger 31. december 2016	0	-64.364	-61.497	-39.624
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016	5.060.056	37.420	11.953	18.452
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2015	5.314.159	45.362	15.780	21.784

8 Resultat og kapitalandele i associerede virksomheder

t.kr.	Andel i årets resultat	Andel i regn- skabsmæs- sig værdi
Skandinavisk Holding A/S, Søborg (ejerandel på 35 %)	292.565	1.041.298
Øvrige associerede virksomheder	24.522	254.324
	317.087	1.295.622

t.kr.

9 Finansielle indtægter

	2016	2015
Renteindtægter, udbytter m.v.	6.420	3.083
Kursgevinster	273.708	26.346
	280.128	29.429

Koncernregnskab 1. januar - 31. december

Noter

t.kr.	2016	2015
10 Finansielle omkostninger		
Renteomkostninger	107.823	102.567
Kurstab og nedskrivninger	953	11.127
	108.776	113.694
11 Skat		
I resultatopgørelsen er indkomstskat omkostningsført med:		
Regulering, tidligere år	5.814	828
Regulering af skatteprocent	-210	-9.578
Hensat til aktuel skat	-1.776	3.116
Regulering af udskudt skat	16.684	14.248
	20.512	8.614
Hensættelse til udskudt skat i balancen:		
Saldo, primo året	146.610	125.608
Valutakursregulering	-171	312
Regulering, tidligere år	2.636	-4.485
Regulering af skatteprocent	-210	-9.578
Tilgang ved virksomhedskøb	17	0
Overført fra egenkapitalen	-14.500	20.505
Overført fra resultatopgørelsen	16.684	14.248
	151.066	146.610
Indregning i balancen:		
Finansielle anlægsaktiver	0	0
Hensatte forpligtelser	151.066	146.610
	151.066	146.610

Udskudt skat påhviler i al væsentlighed materielle anlægsaktiver og igangværende arbejder.

Koncernregnskab 1. januar - 31. december
Noter

t.kr.	2016	2015
11 Skat (fortsat)		
Selskabsskat optaget som gældsforpligtelse/tilgodehavender:		
Saldo, primo året	-3.225	-522
Valutakursregulering	-110	152
Regulering, tidligere år	3.165	5.462
Tilgang ved virksomhedskøb	142	0
Betalt skat i året	-7.421	-11.667
Overført fra egenkapitalen	0	321
Overført fra resultatopgørelsen	-1.776	3.029
	<u>-9.225</u>	<u>-3.225</u>
Indregning i balancen:		
Tilgodehavender	-9.225	-3.225
	<u>-9.225</u>	<u>-3.225</u>
12 Kapitalandele i associerede virksomheder		
Kostpris 1. januar	250.086	250.086
Årets tilgang	62.500	0
Årets afgang ved salg	0	0
Kostpris 31. december	<u>312.586</u>	<u>250.086</u>
Regulering i alt 1. januar	1.338.157	1.390.278
Udbetalt udbytte	-654.622	-295.245
Årets regulering	299.501	243.124
Regulering i alt 31. december	<u>983.036</u>	<u>1.338.157</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>1.295.622</u>	<u>1.588.243</u>

For oplysninger om navn, hjemsted og retsform for associerede virksomheder henvises til koncernoversigt på side 6.

Koncernregnskab 1. januar - 31. december
Noter
13 Andre finansielle anlægsaktiver

t.kr.	Andre værdi- papirer og kapitalan- dele	Udlån m.v.	Andre finan- sielle an- lægsaktiver	I alt
Kostpris 1. januar 2016	125.951	42.434	7.849	176.234
Årets tilgang	20.347	3.150	0	23.497
Årets afgang	-5.450	-3.391	0	-8.841
Kostpris 31. december 2016	140.848	42.193	7.849	190.890
Regulering i alt 1. januar 2016	3.859	0	0	3.859
Årets regulering	203.014	0	0	203.014
Årets afgang	5.450	0	0	5.450
Regulering i alt 31. december 2016	212.323	0	0	212.323
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016	353.171	42.193	7.849	403.213
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2015	129.810	42.434	7.849	180.093

t.kr.	2016	2015
-------	------	------

14 Varebeholdninger

Råvarer og handelsvarer	16.791	22.347
-------------------------	--------	--------

15 Igangværende arbejder for fremmed regning

Salgsværdi af igangværende arbejder	788.996	1.076.861
Acontofakturering til kunder	-749.517	-1.037.805
	39.479	39.056

Der indregnes således:

Tilgodehavender	139.450	120.026
Gældsforpligtelser	-99.971	-80.970
	39.479	39.056

16 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af ej tilskrevne renteindtægter, forudbetalinger til leverandører og forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, it-licenser, leasingafgifter m.v.

Koncernregnskab 1. januar - 31. december

Noter

17 Andre hensatte forpligtelser

t.kr.	Garantifor- pligtelser	Pensions- forpligtel- ser	Indestående Grundejer- nes investe- ringsfond	Andre hen- satte for- pligtelser
Regnskabsmæssig værdi 1. januar 2016	10.565	1.483	2.945	3.883
Årets tilgang	12.931	2.993	284	15
Årets forbrug	-10.201	-1.292	0	-3.607
Andre reguleringer	47	51	0	39
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016	13.342	3.235	3.229	330
Forfaldstidspunkterne forventes at blive:				
Inden for 1 år	12.132	36	0	93
Efter 1 år, inden 5 år	1.210	3.199	3.229	237
	13.342	3.235	3.229	330

t.kr.	2016	2015
-------	------	------

18 Langfristede gældsforpligtelser

Langfristede gældsforpligtelser med forfald mere end 5 år efter statusdagen udgør	2.640.128	2.710.927
---	-----------	-----------

19 Pantsætninger

Til sikkerhed for prioritetslån og skyldig købesum	2.803.018	2.756.863
er der givet pant i ejendomme med en regnskabsmæssig værdi på	4.991.538	5.256.721

20 Eventualposter og øvrige forpligtelser

Koncernens selskaber har påtaget sig de for branchen kutymemæssige kontraktforpligtelser. Der er over for kunder stillet garanti fra banker og kautionsforsikringselskaber m.v. med beløb af

268.396	332.562
---------	---------

Garantier for udførte arbejder andrager normalt en periode på 1 til 5 år.

Koncernen har stillet solidarisk selvskyldnerkaution for Obel-LFI Ejendomme A/S for bankgæld, maksimeret til 182 mio. kr.

Leje- og leasingforpligtelser:

< 1 år	54.280	36.057
> 1-5 år	148.327	92.678
> 5 år	220.536	173.540

Ydelser til betaling 2017-32

423.143	302.275
---------	---------